

2020-10-27

Synpunkter kring förslaget om Budget 2021 - Ett öppet och tryggt Malmö i en ny tid

Centrala Sacorådet i Malmö stad har genom kommuncentral samverkan (KCS) fått möjlighet att framföra synpunkter om förslag till budget 2021.

Saco ser med oro på det kommande ekonomiska läget. Det är bekymmersamt att nämnderna får minskade ekonomiska ramar vilket riskerar leda till sämre arbetsmiljö och villkor för våra medlemmar. Saco delar bilden om att den stora utmaningen är att klara kommunens välfärdsuppdrag.

Saco anser att det är bra att det från politisk ledning finns en tydlighet om att staten behöver tillgodose att kommunerna har resurser för att klara det uppdrag staten har ålagt kommunerna eller alternativt att staten tar tillbaka de uppdrag som idag har ålagts kommunen.

En god organisation

Saco ser gärna att avsnittet ”En god organisation” är målområde 1 istället för 4. Detta ger en värdefull signal till staden men det är också avgörande för att lyckas med de andra målområdena att medarbetare får rätt förutsättningar och resurser.

Det nämns kort att inriktningen på den politiska styrningen präglas av tillit till professionen. Saco menar att detta förhållningssätt skapar motivation och arbetsglädje hos medarbetare men också bidrar till en ökad kvalitet i verksamheten och för Malmöborna. Saco menar att det behövs en fördjupad dialog kring hur tilliten i styrningen kan öka och vilka förväntade effekter detta kan ge. Saco deltar gärna i den fortsatta dialogen.

Saco ser att digitalisering kan ge positiva effekter men vi anser fortsatt att arbetsgivaren har en övertro till vilka effektiviseringsvinster och förbättringar inom arbetsmiljön som digitalisering kan leda till och hur snabbt vi ska kunna se dessa vinster. Utveckling och implementering av arbetssätt och system tar tid. Saco vill betona att kvalitet och arbetsmiljö måste gå hand i hand med digitaliseringen.

Saco delar synen att det är av största vikt att säkra kompetensförsörjningen i kommunens verksamheter. Malmö stad har en stor utmaning i att rekrytera akademiker med hög kompetens. För att Malmö stad ska vara en attraktiv arbetsgivare och därigenom säkra kompetensförsörjningen måste frågans höga prioritet synas i konkreta satsningar på såväl arbetsmiljö som konkurrenskraftiga marknadsmässiga löner.

Saco centralt har tagit fram en rapport som visar att flera kvinnodominerade yrken med akademisk utbildning idag innebär en låg avkastning eller till och med en livslöneförlust för den enskilda! Exempel på sådana utbildningar är socionom, fysioterapeut, arbetsterapeut och bibliotekarie. Detta visar på behovet av att arbeta med jämställda löner och ett jämställt arbetsliv

Centrala Sacorådet i Malmö stad

genom tydliga politiska prioriteringar och strukturella förändringar. Saco välkomnar en dialog med utgångspunkt i rapporten om livslöner: <https://www.saco.se/press/aktuellt-fran-saco/pressmeddelanden/ny-rapport-hogskoleutbildning-lonar-sig-inte-alltid/>

Saco vill betona att oavsett vilka mål som politiken anger för nämnderna och verksamheten så är det avgörande att budgeten är anpassad därefter. Föreskriften om Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4) anger att det ska råda balans mellan krav och resurser. De politiska beslutsfattarna har det yttersta ansvaret att säkerställa detta.

Utbildning och arbete

En viktig förutsättning för att kunna etablera sig i samhället och komma in på arbetsmarknaden är en gymnasieexamen. Arbetet med att nå dit börjar redan i förskoleåldern och fortsätter sedan genom hela grundskolan. Saco välkomnar skrivningarna om att stärka elevhälsan, språkutvecklingen, lovskolan samt förbättringar av arbetsmiljön för såväl medarbetare som elever i skolan. Precis som i föregående års budget så nämns det att ett prioriterat område är en ökad samverkan mellan de olika skolförvaltningarna gällande elevhälsan. Saco undrar vad som avses här och önskar en ökad tydlighet.

Saco saknar en tydlighet kring hur skolförvaltningarna ska få rimliga förutsättningar att uppnå allt ovan. Med de effektiviseringskrav som åläggs verksamheten ser vi inte utrymme att förverkliga de goda ambitionerna.

Saco vill utöver lärare även uppmärksamma andra professioner inom skolans värld som spelar en oerhört viktig roll för elevers förutsättningar att klara utbildningarna och för att avhoppet ska minska. Det handlar om kuratorer, yrkesvägledare, syokonsulenter och skolbibliotekarier. Även inom vuxenutbildningen och SFI ser Saco ett stort värde av dessa yrkesroller. Dessvärre ser vi ofta att det är dessa kompetenser som effektiviseringskrav inom skolan slår hårdast mot.

Saco instämmer i att det är ett viktigt mål att få fler i arbete. Vi hade dock gärna sett att staden gjort en ordentlig utvärdering av vilka effekter som extratjänster och andra kortsiktiga insatser hittills gett, innan krav ställs om att skapa fler sådana här anställningar i alla stadens förvaltningar. Sacos upplevelse är, att trots löfte om det motsatta, så har extratjänsterna medfört en viss undanträngningseffekt och de arbetsuppgifter som tilldelats har inte alltid varit lämpliga. Vidare har ansvaret att handleda för en del av våra medlemmar varit resurskrävande. Saco ställer sig frågande till hur utfallet på lång sikt blir av den här typen av insatser för så väl den enskilde Malmöbon som för stadens medarbetare och verksamheten i stort.

Stadsutveckling och klimat

Saco välkomnar de förslag för ett hållbart Malmö som presenteras i budgeten. Sacos medlemmar är engagerade i frågan om klimatkrisen och vill ha en arbetsgivare som tar ansvar för sin del av klimatomställningen. Att staden tar avstamp i Agenda 2030 känns helt rätt. Den nya rese- och mötespolicyn med erbjudande om förmånscykeln är ett gott exempel. Saco undrar hur dessa ambitioner ska kunna förverkligas när de möter de tuffa effektiviseringskrav som åläggs de tekniska förvaltningarna? Här efterlyser Saco en dialog kring relationen mellan krav och resurser.

Centrala Sacorådet i Malmö stad

Trygghet och delaktighet

Saco ser positivt på att en rad förebyggande och främjande insatser, för att skapa trygghet och delaktighet i staden, lyfts fram. I tider med ett ansträngt ekonomiskt läge är risken dock stor att det är dessa insatser, som sällan är lagstadgade, som tas bort när kostnader behöver minskas.

Frågan är dock om utvecklingen är ens möjlig eller om resurserna äts upp av det stramare ekonomiska läget, tidigare underskott och ett ökat behov hos Malmöborna? Text är över 400 barnärenden idag ej utredda inom lagstadgad tid vilket är mycket allvarligt.

Sedan Arbetsmarknads- och socialnämnden bildades har det funnits en förväntan om att kostnaderna ska minska, men trots det arbete som har lagts ner har nämnden inte kunnat klara uppdraget med de resurser som tilldelats. Sacos välkomnar att ramarna utökas i årets budget men anser inte att de utökas tillräckligt med hänsyn till rådande konjunktur, pandemin och dess följdverkningar och ser därför med oro på att det ekonomiska ansvaret för försörjningsstödet flyttas över till förvaltningen. Saco anser att det behövs fördjupade analyser gällande hur behoven hos Malmöborna ser ut och vilken utveckling som är att förvänta för att kunna bedöma vilka resurser verksamheten behöver.

Saco ser med oro på hur allt mer av samtalet om trygghet och välfärd handlar om kontroll, krav och fusk och nästan ingenting om orsakerna till behovet av stöd eller vilka insatser som visat sig göra skillnad. I förlängningen riskerar ett sådant fokus att gå ut över Malmöborna.

Sacos yrkanden till fortsatt arbete

Saco vill särskilt lyfta fram vikten av att beakta forskning, ha helhetssyn och arbeta med delaktighet från alla professioner i organisering och utveckling av stadens verksamheter.

Stadens olika nämnder, förvaltningar och verksamheter behöver arbeta tillsammans med de utmaningar som är gemensamma och det behöver skapas forum med mandat att samverka över gränserna. Demografipengar anser vi inte kan räknas som egentligt budgettillskott, utan det är pengar som äts upp direkt av kostnader kopplat till demografiska förändringar. Här har politiken ett stort ansvar. Det är en social investering att satsa på människorna i staden.

Det måste säkerställas att det är balans mellan krav och resurser i verksamheten och medarbetare måste få förutsättningar att utföra arbetet med god kvalitet.

Saco ställer sig oeniga till förslag till budget 2021 då Saco inte ser att det finns balans mellan krav och resurser. Saco anser att det är av största vikt att politiken ytterst tar sitt ansvar för att skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.

För Centrala Sacorådet i Malmö stad

Lina Svärd
Ordförande

Centrala Sacorådet i Malmö stad

Adress: Stora Nygatan 18, 211 37 Malmö

Telefon: ordförande Lina Svärd 040-34 51 18, sekreterare Patrik Nilsson 040-34 51 15, arbetsmiljösamordnare Hanna Ljungberg 040-34 51 17

Hemsida: www.saco.se/malmo